

Handläggare
Jennie Reithner
Södertälje kommun
Verksamhetsutvecklare tillgänglig skola
08-52303986
jennie.reithner@skolasodertalje.se

Till
Utbildningsdepartementet

Ert diarienummer
2026/000131

Yttrande från Södertälje kommun gällande SOU 2025:113 En förbättrad elevhälsa

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är positiv till att stärka och tydliggöra elevhälsans uppdrag samt att skapa mer likvärdiga förutsättningar nationellt. Samtidigt ser nämnden risk att en förskjutning mot ett mer medicinskt individfokus sker på bekostnad av elevhälsans förebyggande och främjande uppdrag och tar fokus från skolans lärande kärnuppdrag. Vidare bedöms flera förslag medföra ökad administrativ belastning, svårigheter med bemanning samt otydlighet kring ansvarsfördelning.

6.1 Förslag om förtydligande av syfte och uppdrag

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att elevhälsans syfte och uppdrag breddas och förtydligas. Samtidigt ser nämnden risker med att förslaget innebär en förskjutning mot en mer medicinsk elevhälsa. Utbildningsnämnden understryker vikten av att skolan fortsatt ska vara en friskfaktor där elever är elever, inte patienter.

Elevhälsans uppdrag att arbeta systematiskt med förebyggande och främjande insatser på skol- och gruppnivå är en framgångsfaktor i Södertälje kommuns skolor. Detta är en förutsättning för ett långsiktigt kvalitetsarbete som stärker undervisningen och därigenom bidrar till elevers välmående.

6.2 Skärpta utbildningskrav för vissa av elevhälsans professioner

Utbildningsnämnden avstyrker förslaget om reglering av skolkuratorns roll som hälso- och sjukvårdskurator. Nämnden bedömer att de föreslagna utbildningskraven inte möter några behov i kommunens verksamheter. Tillgång till både skolläkare och skolsköterska med specialistkompetens inom hälso- och sjukvård finns redan. Däremot välkomnas ett krav på socionomexamen.

Skolkuratorns tid till förebyggande arbete med exempelvis skolnärvaro, likabehandling och trygghet, är av stor betydelse och bör värnas.

6.3 Stärkt tillgång till elevhälsans professioner

Utbildningsnämnden välkomnar riktlinjer för behovsanalys och bemanning av elevhälsan. Utbildningsnämnden bedömer dock att det inte finns behov av att införa krav på en separat bemanningsplan utöver skolornas ordinarie process för tjänstefördelning. Denna process bygger redan på rektors behovsanalys och lokala kunskap om verksamhetens förutsättningar, vilka utgör centrala och nödvändiga underlag för en ändamålsenlig bemanning.

6.6 Förslag om utökade hälsobesök

Utbildningsnämnden efterfrågar ett förtydligande av hur de bemanningskrav och den administrationsbörda som följer av förslaget om utökade hälsobesök ska mötas.

Utbildningsnämnden bedömer att det inte finns ett generellt behov av att samtliga elever i årskurs 1 genomgår hälsoundersökning utförd av skolläkare. Skolsköterskornas kompetenser bedöms vara tillräckliga för att bedöma om en elev behöver träffa en skolläkare.

Vidare bör tidpunkterna i hälsoprogrammet vara evidensbaserade och utgå från kommande nationellt kunskapsstöd inom ramen för det nationella hälsoprogrammet för barn och unga. Utbildningsnämnden ser ett behov av att vaccinationer i möjligaste mån samordnas med hälsobesök.

6.7 Förstärkta möjligheter för insatser för lättare fysiska och psykiska vårdbehov

Utbildningsnämnden avstyrker förslaget om att elevhälsan ska erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser för fysiska och psykiska vårdbehov och betonar vikten av att elevhälsans tidiga insatser främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande.

Utbildningsnämnden anser vidare att skolpsykologers kompetens inte bör användas för ospecificerat "hjälp- och stödarbete" vid lättare psykiska besvär. Sådana insatser har begränsat vetenskapligt stöd och riskerar att fördröja mer verksamma åtgärder.

6.8 Förbättrad samverkan mellan elevhälsan, skolan i övrigt, hälso- och sjukvården och socialtjänsten

Utbildningsnämnden anser att ansvaret för att säkerställa och genomföra begåvningsutredningar vid misstanke om intellektuell funktionsnedsättning bör vara elevhälsans. En överföring av ansvaret till regionen riskerar försämrad kvalitet och fördröjda utredningar. Om ansvaret ändå flyttas behöver kostnadsansvaret tydliggöras.

6.9 Elevhälsans del i skolans kvalitetsarbete

Utbildningsnämnden tillstyrker förslaget om att elevhälsans roll i skolans systematiska kvalitetsarbete tydliggörs. Utbildningsnämnden understryker vikten av att skolans kvalitetsarbete innefattar hela skolans involvering med fokus på kvalitet i skolans kärnuppdrag.

6.11 Nationell uppföljning av elevhälsan

Utbildningsnämnden är positiv till nationell uppföljning av elevhälsans verksamhet, förutsatt att den stödjer utveckling och kvalitet utan att medföra en oproportionerlig administrativ börda. Avgörande är att uppföljningen inte enbart används för att mäta tillgänglighet och antal insatser.

Förnamn Efternamn
Ordförande

Förnamn Efternamn
Titel